

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w Warszawie**

RWA-61- 4/05/JA

Warszawa, dn. 24 marca 2006 r.

DECYZJA Nr RWA – 13/2006

- I.** Na podstawie art. 23c ust. 1 w związku z art. 23a ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz.2080) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,
- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** określoną w art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów działanie spółki PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. w Grodzisku Mazowieckim, polegające na niedopełnieniu obowiązku zapewnienia konsumentom możliwości zakupu biletów WKD, na skutek braku punktów sprzedaży biletów WKD na przystankach WKD lub w ich bezpośredniej okolicy **i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**
- II.** Na podstawie art. 23e ust. 1 i 2 w związku z art. 23a ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz.2080 ze zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,
- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** określoną w art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów działanie spółki PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. w Grodzisku Mazowieckim, polegające na naruszeniu obowiązku wynikającego z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601 ze zm.), udzielania konsumentom rzetelnej i pełnej informacji o cenach usługi przewozu, poprzez niepodanie do publicznej wiadomości stosowanych przez PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. taryf lub cenników, na przystankach WKD, na których brak jest kas biletowych **i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 9 listopada 2005.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2004 r. Delegatura UOKiK w Warszawie wszczęła – w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy w związku z działaniem spółki Polskie Koleje Państwowe Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. w Grodzisku Mazowieckim (dalej Spółka lub WKD), nastąpiło naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym czy sprawa ma charakter antymonopolowy (RWA-400-3/04/MS).

W ocenie Prezesa, materiał dowodowy zabrany w postępowaniu wyjaśniającym dał podstawy do wszczęcia postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2005 r. postępowania w związku z podejrzeniem stosowania przez spółkę PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. w Grodzisku Mazowieckim praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na niedopełnieniu obowiązku zapewniania konsumentom możliwości zakupu biletów WKD, na skutek braku punktów sprzedaży biletów WKD na przystankach WKD lub w ich bezpośredniej okolicy.

W trakcie prowadzonego postępowania, do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury w Warszawie wpłynęła skarga, w której skarżący zarzucił WKD nieinformowanie pasażerów o cennikach usług tj. niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 11 ust 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r., Nr 50, poz. 601 ze zm.) na mocy którego, przewoźnik zobowiązany jest do podania do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty ustalone lub stosowane taryfy lub cenniki.

Jednocześnie, w dniu 14 listopada 2005 r. przeprowadzono kontrolę przystanków WKD, w celu ustalenia, czy przedsiębiorca realizuje wynikający z art. 11 ust. 1 Prawa przewozowego obowiązek podania do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty ustalone lub stosowane przez spółkę taryfy lub cenniki. Ustalenia dokonane w toku przedmiotowej kontroli stały się podstawą do przedstawienia WKD zarzutu naruszenia obowiązku wynikającego z art. 11 ust. 1 ustawy Prawo przewozowe udzielania konsumentom rzetelnej i pełnej informacji o cenach usługi przewozu, poprzez niepodanie do publicznej wiadomości stosowanych przez PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. taryf lub cenników, na przystankach WKD, na których brak jest kas biletowych.

Prezes Urzędu zawiadamiając Spółkę o wszczęciu przedmiotowego postępowania oraz o jego przedmiotowym rozszerzeniu wezwał go do ustosunkowania się do przedstawionych zarzutów (pisma z dnia 21 kwietnia 2005 r. i 29 grudnia 2005 r.).

W odpowiedzi na zarzut niedopełnienia obowiązku zapewniania konsumentom możliwości zakupu biletów WKD, spółka WKD podniosła, iż nie zgadza się za stanowiskiem Prezesa Urzędu, jednocześnie jednak wskazała na sukcesywne rozszerzanie sieci sprzedaży biletów (pismo WKD z dnia 10 maja 2005 r.). W odpowiedzi na dalsze wezwania Prezesa Urzędu (wezwania z dnia 13 lipca 2005 r. oraz 26 września 2005 r.) spółka WKD przesłała dokumenty potwierdzające podjęcie działań zmierzających do realizacji obowiązku umożliwienia konsumentom zakupu biletów na wszystkich stacjach WKD (pisma WKD z dnia 10 maja 2005 r., 27 lipca 2005 r., 11 października 2005 r., 11 stycznia 2006 r., 20 stycznia 2006 r., 14 lutego 2006 r.).

W odpowiedzi na zarzut nieudzielania konsumentom rzetelnej i pełnej informacji o cenach usługi przewozu, poprzez niepodanie do publicznej wiadomości stosowanych przez PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. taryf lub cenników, spółka WKD podniosła, iż nie zgadza się ze stanowiskiem Prezesa Urzędu, jednocześnie jednak wskazała, iż w dniu

9 listopada 2005 r. informacje o cenach biletów jednorazowych zostały zamieszczone na wszystkich przystankach linii WKD (pisma WKD z dnia 20 stycznia 2006 r. i 20 lutego 2006 r.).

W piśmie z dnia 2 lutego 2006 r. Prezes Urzędu zawiadomił Spółkę o zakończeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie. Jednocześnie został wyznaczony termin na zapoznanie się strony z aktami sprawy, z którego pełnomocnicy WKD skorzystali w dniu 17 lutego 2006 r.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje.

PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. z siedzibą w Grodzisku Mazowieckim jest przedsiębiorcą wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000116702. Zgodnie z treścią wpisu, przedmiotem działalności Spółki jest m.in.: działalność zapewniająca miejski i podmiejski przewóz pasażerów po wyznaczonych trasach.

WKD prowadzi działalność na rynku przewozów pasażerskich koleją na następujących trasach: Nr 47 – Warszawa Śródmieście WKD – Grodzisk Mazowiecki Radońska, Nr 48 – Podkowa Leśna - Milanówek Grudów, Nr 512 – Pruszków – Komorów. Na ww. trasach znajduje się 28 stacji: Warszawa Śródmieście WKD, Warszawa Ochota WKD, Warszawa Zachodnia WKD, Warszawa Reduta Ordon, Warszawa al. Jerozolimskie, Warszawa Raków, Warszawa Salomea, Opacz, Michałowice, Reguły, Malichy, Tworki, Pruszków WKD, Komorów, Nowa Wieś Warszawska, Kanie Helenowskie, Otrębusy, Podkowa Leśna Wschodnia, Podkowa Leśna Główna, Podkowa Leśna Zachodnia, Kazimierówka, Brzózki, Grodzisk Mazowiecki Okrężna, Grodzisk Mazowiecki Piaskowa, Grodzisk Mazowiecki Jordanowice, Grodzisk Mazowiecki Radońska, Polesie, Milanówek, Grudów.

Przewóz osób odbywa się poprzez zawarcie umowy przewozu pomiędzy przewoźnikiem i pasażerem. Ustawowa definicja umowy przewozu zawarta jest w art. 774 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16. poz. 93 ze zm.), zgodnie z którym *przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy*. Do elementów przedmiotowo istotnych umowy przewozu, obok przewiezienia osób lub rzeczy, należy - zgodnie z ustawową definicją - wynagrodzenie przewoźnika. Ceny przewozu osób i rzeczy przez WKD określone zostały w postanowieniach *Taryfy osobowej i bagażowej WKD zawierającej postanowienia taryfowe o przewozie osób, zwierząt i rzeczy na linii PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o.* (załącznik do uchwały nr 70/2002 Zarządu PKP Warszawska Kolej Dojazdowa z dnia 20 listopada 2002 r. w sprawie ustalenia Taryfy osobowej i bagażowej PKP WKD obowiązującej od dnia 1 stycznia 2003 r.). Informacja o cenach biletów jednorazowych zamieszczona została także na stronach internetowych WKD (www.wkd.com.pl), o poniższej treści:

Rodzaj zastosowanej ulgi	I strefa (do 19 minut) wg rozkładowego czasu przejazdu	II strefa (do 38 minut) wg rozkładowego czasu przejazdu	III strefa (ponad 38minut) wg rozkładowego czasu przejazdu
---------------------------------	---	--	---

Taryfa normalna	3,60 zł	4,80 zł	6,00 zł
Taryfa ulgowa 50% (ulga handlowa)	1,80 zł	2,40 zł	3,00 zł
Taryfa ulgowa 37% (ulga ustawowa)	2,30 zł	3,00 zł	3,80 zł
Taryfa ulgowa 33% (ulga handlowa)	2,40 zł	3,20 zł	4,00 zł
Taryfa ulgowa 49% (ulga ustawowa)	1,85 zł	2,45 zł	3,05 zł
Taryfa ulgowa 78% (ulga ustawowa)	0,80 zł	1,00 zł	1,30 zł
Taryfa ulgowa 95% (ulga ustawowa)	0,20 zł	0,25 zł	0,30 zł
Taryfa ulgowa 100% (ulga ustawowa)	wydawane bezpłatnie	wydawane bezpłatnie	wydawane bezpłatnie
BILET ABONAMENTOWY (5przejazdów odpłatnych + 1 gratis)	18,00 zł	24,00 zł	30,00 zł
Bilety sprzedawane przez maszynistów 1) wg taryfy normalnej 2) z ulgą 100%	5,00 zł 3,60 zł + 1,40 zł wydawane bezpł.	6,00 zł 4,80 zł + 1,20 zł wydawane bezpł.	7,00 zł 6,00 zł + 1,00 zł wydawane bezpł.

W § 5 Taryfy osobowej i bagażowej WKD zawierającej postanowienia taryfowe o przewozie osób zwierząt i rzeczy na linii PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. określone zostały miejsca, gdzie można nabyć bilet, który po nadaniu mu cech ważności, pozwoli konsumentom na spełnienie obowiązków pasażera. Zgodnie z powołanym paragrafem na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej obowiązują bilety nabyte wyłącznie w kasach WKD oraz w punktach agencyjnych WKD. Podróżny, który z jakichkolwiek przyczyn nie nabył biletu w kasie biletowej lub w punkcie agencyjnym WKD, może zakupić bilet w pociągu u maszynisty na odpowiednią strefę czasową (wyłącznie według taryfy normalnej). (...) osoby uprawnione do zniżki 100% mogą nabyć bilet u maszynisty bez opłaty dodatkowej. W załączniku do pisma z dnia 7 stycznia 2005 r. WKD wskazało 34 miejsca zakupu biletów WKD stanowiące punkty agencyjne oraz kasy biletowe na linii WKD. Z przedstawionego dokumentu wynika, iż na 7 spośród 28 stacji WKD tj. na stacjach Warszawa Reduta Ordon, Warszawa al. Jerozolimskie, Podkowa Leśna Zachodnia, Podkowa Leśna Wschodnia, Polesie, Brzózki, Grodzisk Mazowiecki Okrężna, konsumenci nie mają możliwości zakupu biletów.

W toku czynności proceduralnych ustalono, iż sprzedaż biletów jednorazowych WKD prowadzona jest, oprócz 34 punktów sprzedaży, przez maszynistów, jednakże dotyczy ona tylko biletów normalnych lub objętych 100% ulgą. Przedsiębiorca WKD wskazał, iż podstawową formą sprzedaży biletów WKD jest sprzedaż prowadzona w kasach oraz punktach agencyjnych, gdzie konsument ma możliwość zakupu większej liczby biletów, zakup zaś biletów u maszynisty jest dodatkową formą sprzedaży. Jako przyczynę braku sprzedaży przez maszynistów prowadzących pociąg biletów ulgowych,

WKD wskazało obowiązywanie 24 różnych rodzajów biletów jednorazowych na trasach WKD, podnosząc jednocześnie, iż sprzedaż tak różnicowanych biletów powodowałaby opóźnienia w kursowaniu pociągów – gdyż, zgodnie z punktem 2 Zarządzenia nr 17/01 wytyczne dla maszynistów dotyczące sprzedaży biletów w pociągu – prowadzenie jej możliwe jest tylko podczas postojów.

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego WKD wskazało, iż obecnie istnieją 34 punkty zakupu biletów WKD, zaś niektóre z nich zlokalizowane są w znacznej odległości od linii, co umożliwia zakup większej ilości biletów („na zapas”). Ponadto WKD podniosło, iż zamierza zainstalować w całym taborze automaty biletowe, umożliwiające zakup wszystkich rodzajów biletów, jednakże takie rozwiązanie będzie wprowadzone dopiero po wymianie całego taboru WKD. Przedsiębiorca zobowiązał się także do zapewnienia lepszej informacji dla podróżnych dotyczącej punktów sprzedaży biletów w pociągach, na ulotkach, stacjach WKD oraz stronie internetowej. Odnosząc się zaś do zasugerowanej przez UOKiK sprzedaży biletów przez kontrolerów, WKD poinformowało iż rozwiązanie takie nie jest możliwe, bowiem kontrole obejmują wyrywkowo tylko niektóre pociągi. Takie działanie nie zapewni zatem możliwości dokonania zakupu biletów wszystkim pasażerom.

Odpowiadając na zarzut niedopełnienia przez WKD obowiązku zapewnienia konsumentom możliwości zakupu biletów WKD na skutek braku punktów sprzedaży biletów WKD na przystankach Warszawa Reduta Ordon, Warszawa al. Jerozolimskie, Podkowa Leśna Zachodnia, Podkowa Leśna Wschodnia, Polesie, Brzózki, Grodzisk Mazowiecki Okrężna lub w ich bezpośredniej okolicy, spółka podniosła, iż nie zgadza się ze stanowiskiem Prezesa Urzędu. Wskazując, iż przyczyną takiego stanu rzeczy jest położenie geograficzne ww. przystanków w lesie (przystanek Brzózki, Podkowa Leśna Zachodnia, Podkowa Leśna Wschodnia), gdzie ze względu na małą rentowność, nie prowadzi się działalności gospodarczej. Jednocześnie jednak spółka wskazała na sukcesywne rozszerzanie sieci sprzedaży biletów. Ponadto WKD przesłało dokumenty potwierdzające podjęcie działań zmierzających do realizacji obowiązku umożliwienia konsumentom zakupu biletów na wszystkich stacjach WKD, takie jak podpisany przez WKD ze spółką „Kolporter” list intencyjny w sprawie wydzierżawienia terenów WKD pod saloniki prasowe, protokół nr 10/2003 dotyczący wyznaczenia i uzgodnienia lokalizacji saloników prasowych „Kolporter” na linii WKD, plan zagospodarowania terenu kiosku prasowego „Kolporter” na peronie stacji WKD Otrębusy oraz WKD Reguły, dokumenty dotyczące postępowania w sprawie ustalenia warunków zabudowy dla lokalizacji saloników prasowych „Kolporter” w Podkowie Leśnej Głównej, Podkowie Leśnej Wschodniej oraz Milanówku (pismo WKD z dnia 27 lipca 2005 r.). Dodatkowo, spółka WKD poinformowała, iż w związku z prowadzonym postępowaniem zarząd spółki podjął uchwałę o uruchomieniu nowych punktów sprzedaży biletów na linii WKD, prowadzonej przez osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia, na stacjach na których brak jest kas biletowych (pismo WKD z dnia 11 października 2005 r.). W związku z powyższą uchwałą z dnia 16 września 2005 r. WKD przesłało do Powiatowych Urzędów Pracy w Pruszkowie oraz w Grodzisku Mazowieckim, jednocześnie rozmieszczając je na przystankach WKD oraz stronie internetowej spółki (www.wkd.com.pl), ogłoszenia dotyczące poszukiwania przez WKD osób gotowych do prowadzenia sprzedaży biletów na stacjach, na których nie ma możliwości zakupu biletów WKD. Ponadto, Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. poinformowała, iż uruchomione zostały punkty sprzedaży na przystankach WKD (pisma WKD z dnia 11 stycznia 2006 r., z dnia 20 stycznia 2006 r., z dnia 14 lutego 2006 r.):

- Podkowa Leśna Wschodnia – od dnia 15 listopada 2005 r.
- Grodzisk Mazowiecki Okrężna – od dnia 15 listopada 2005 r.

- Podkowa Leśna Zachodnia – od dnia 1 marca 2006 r.

W odpowiedzi na drugi zarzut - niedopełnienia obowiązku wynikającego z art. 11 ust. 1 Prawa przewozowego podania do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty ustalonych lub stosowanych przez spółkę taryf lub cenników, WKD podniosło, iż nie zgadza się z przedstawionym zarzutem, bowiem ustawa nie nakłada na przewoźników obowiązku zamieszczania na wszystkich stacjach cenników lub taryf. Za przyjęciem takiej tezy przemawia, w ocenie WKD, nałożenie na przewoźników obowiązku podania do publicznej wiadomości ustalonych lub stosowanych taryf lub cenników, bez wskazania przez ustawodawcę sposobu, w jaki informacje te mają być dostępne dla podróżnych, posługując się jedynie ogólnym zwrotem *w sposób zwyczajowo przyjęty*. WKD wskazało dodatkowo, iż art. 2 Prawa przewozowego, przewidujący obowiązek podania do publicznej wiadomości *zakres swojego działania, a w szczególności adresy punktów odprawy i sposób zawierania umowy przewozu*, wskazuje, iż obowiązek ten realizowany jest poprzez zamieszczenie tych informacji *na wszystkich dworcach i przystankach wymienionych w rozkładzie jazdy*. Zatem, z uwagi na okoliczność, iż ustawodawca różnicuje pojęcia *podania do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty* oraz *podania do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie informacji na wszystkich dworcach i przystankach wymienionych w rozkładzie jazdy*, w ocenie WKD, brak informacji o cenach usługi przewozu na wszystkich stacjach WKD, nie stanowi naruszenia ustawy Prawo przewozowe. Ponadto przedsiębiorca wskazał inne formy realizacji obowiązku wynikającego z art. 11 ust. 1 Prawa przewozowego tj.: bezpłatne rozprowadzanie wśród podróżnych kieszonkowych rozkładów jazdy, zawierających cennik biletów, współpraca z mediami „Metropol” oraz „Metro”, które okresowo zamieszczają informacje o cenach biletów, zamieszczenie cenników wewnątrz taboru kolejowego, na stronie internetowej Spółki, oraz udzielanie informacji w tym zakresie przez dyżurnego ruchu, dyspozytora obsługującego całodobowy numer informacyjny.

WKD przekazało ponadto informację, iż w dniu 9 listopada 2005 r. informacje o cenach biletów jednorazowych zostały zamieszczone na wszystkich przystankach linii WKD. Na dowód powyższych faktów przesłano dokumentację fotograficzną (pismo WKD z dnia 11 stycznia 2006 r., z dnia 20 stycznia 2006 r. 20 lutego 2006 r.).

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

W myśl art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, *„przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.”* Zgodnie natomiast z art. 23a ust. 2 przywołanej ustawy, *„za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności (...) naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji (...)”*.

Na mocy ww. uregulowań, zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed godzącymi w nie naruszeniami polegającymi na bezprawnych działaniach przedsiębiorców. Tworząc w art. 23a ust. 2 ww. ustawy katalog działań, które będą uznawane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, ustawodawca posłużył się zwrotem *„w szczególności”*. Oznacza to, że wskazany w przedmiotowym zapisie katalog ma charakter przykładowy. Zgodnie z uzasadnieniem projektu rządowego ustawy z dnia 5 lipca 2002 r., nowelizującej ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów, *„Same przepisy art. 23a – 23d nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Działania te mogą okazać się bezprawne w razie ustalenia, że doszło do naruszenia przepisów innych ustaw, ale także*

zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów” (druk sejmowy nr 366, s. 20). Przepisy regulujące postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w przeważającej mierze mają charakter procesowy. Normy materialnoprawne istotne z punktu widzenia stwierdzenia praktyki znajdują się natomiast w innych ustawach. Prezes Urzędu, wydając decyzje, o których mowa w art. 23c i 23d ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, winien zatem stosować przepisy innych ustaw i na ich podstawie oceniać, czy działania przedsiębiorcy miały charakter bezprawny.

W celu zastosowania normy wyinterpretowanej z treści art. 23a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu musi więc wykazać, iż działania przedsiębiorcy spełniają łącznie trzy przesłanki:

- a) są bezprawne,
- b) godzą w interesy konsumentów,
- c) interesy konsumentów, w które godzą zakwestionowane działania przedsiębiorcy, mają charakter zbiorowy.

I. Odnosząc powyższe uwagi do praktyki WKD – polegającej na niedopełnieniu obowiązku zapewnienia konsumentom możliwości zakupu biletów WKD, na skutek braku punktów sprzedaży biletów WKD na przystankach WKD lub w ich bezpośredniej okolicy - należy wskazać, że bezprawność podejmowanych przez przedsiębiorcę działań wynika z naruszenia przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16. poz. 93 ze zm.). Stosownie bowiem do art. 353 § 1 k.c. *Zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić.* Natomiast zgodnie z art. 354 § 1 k.c. *dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno - gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom.* Na mocy zaś § 2 przedmiotowego artykułu *w taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel.*

Odnosząc powołane wyżej przepisy k.c. do stanu faktycznego niniejszej sprawy, należy wskazać, iż konsument korzystający z usług świadczonych przez WKD zobowiązany jest do podróżowania z ważnym biletem. Wynika to z charakteru umowy przewozu, którą konstytuuje art. 774 k.c., zgodnie z którym *przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy.* Opłata za bilet stanowi więc wynagrodzenie usługi przewozu i stanowi *essentialia negotii* umowy przewozu. W § 5 pkt 4 *Taryfy osobowej i bagażowej WKD zawierającej postanowienia taryfowe o przewozie osób zwierząt i rzeczy na linii PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o.* (załącznik do uchwały nr 70/2002 Zarządu PKP Warszawska Kolej Dojazdowa z dnia 20 listopada 2002 r., w sprawie ustalenia Taryfy osobowej i bagażowej PKP WKD obowiązującej od dnia 1 stycznia 2003 r.) wskazano miejsca, gdzie można nabyć bilet, który po nadaniu mu cech ważności, pozwoli konsumentom na spełnienie obowiązków pasażera. Zgodnie z powołanym paragrafem *na linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej obowiązują bilety nabyte wyłącznie w kasach WKD oraz w punktach agencyjnych WKD. Podróżny, który z jakichkolwiek przyczyn nie nabył biletu w kasie biletowej lub w punkcie agencyjnym WKD, może zakupić bilet w pociągu u maszynisty na odpowiednią strefę czasową (wyłącznie według taryfy normalnej). (...) osoby uprawnione do zniżki 100% mogą nabyć bilet u maszynisty bez opłaty dodatkowej.*

Jak ustalono w toku prowadzonego postępowania, WKD nie zapewnia konsumentom możliwości nabycia biletów na całym obszarze swojego działania, gdyż na linii WKD istnieją przystanki, na których bądź w okolicach których nie jest możliwe dokonanie zakupu biletów.

Wskazać należy dodatkowo, iż umowa przewozu ma charakter umowy wzajemnej, a zatem strony takiego stosunku zobowiązaniowego są wobec siebie jednocześnie

wierzycielami i dłużnikami. W zakresie więzi polegającej na obowiązku zapłacenia wynagrodzenia za przewóz, to podmiot korzystający z usług przewoźnika jest dłużnikiem, zaś przewoźnik - wierzycielem. Jak wynika z przywołanych wyżej przepisów k.c. dłużnik – konsument, powinien wykonać swoje zobowiązanie w sposób zgodny z przepisami prawa (czyli opłacić usługę). Nie oznacza to jednak, że na wierzycielu nie ciąży żadne obowiązki w tym zakresie. Wierzyciel bowiem powinien, zgodnie z dyspozycją art. 354 § 1 k.c., współdziałać przy wykonywaniu zobowiązania przez dłużnika. Niezapewnienie przez WKD możliwości nabycia przez konsumentów biletów na całym obszarze działania Spółki stanowi brak współdziałania z pasażerem przy wykonaniu zobowiązania w sposób określony przepisami k.c., uniemożliwiający konsumentowi spełnienie jego świadczenia. Chociaż na trasach obsługiwanych przez WKD znajduje się 28 przystanków, konsumenci nie mieli możliwości zakupu biletów na 7 spośród nich, tj. na stacjach Warszawa Reduta Ordon, Warszawa al. Jerozolimskie, Podkowa Leśna Zachodnia, Podkowa Leśna Wschodnia, Polesie, Brzózki, Grodzisk Mazowiecki Okrężna. O ile za usprawiedliwione można uznać brak punktów sprzedaży na stacjach Podkowa Leśna Zachodnia, Podkowa Leśna Wschodnia, Polesie, Brzózki, Grodzisk Mazowiecki Okrężna, ze względu na położenie geograficzne i brak infrastruktury, o tyle nie można przychylić się do tych argumentów, w odniesieniu do przystanków Warszawa Reduta Ordon i Warszawa al. Jerozolimskie.

W ocenie Prezesa Urzędu, przedmiotowe zachowanie Spółki godzi w interesy ekonomiczne konsumentów. Podróżni wsiadający na stacjach Warszawa Reduta Ordon, Warszawa al. Jerozolimskie, Podkowa Leśna Zachodnia, Podkowa Leśna Wschodnia, Polesie, Brzózki, Grodzisk Mazowiecki Okrężna, nieposiadający biletu, zmuszeni są do ich zakupu w pociągu u maszynisty. Jak wykazano powyżej konsumenci, nabywający bilety u maszynisty, posiadający uprawnienie do zniżek nie mają możliwości zakupu biletu według taryfy ulgowej, bowiem takie bilety nie są sprzedawane w taborze kolejowym. Wiąże się to zatem z koniecznością wykupienia biletu normalnego. Ponadto, konsument obowiązany jest ponieść dodatkowe koszty tj. uiścić opłatę manipulacyjną.

Stwierdzenie przez Prezesa Urzędu stosowania praktyki, wymaga także wykazania, iż w wyniku jej stosowania przez przedsiębiorcę został naruszony zbiorowy interes konsumentów. Zbiorowy interes konsumentów oznacza interes dotyczący ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, jak i wtedy, gdy działania te wywołują inne niekorzystne zjawiska. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w odniesieniu do konsumentów chroni ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów konieczne jest, by działanie przedsiębiorcy zostało skierowane nie do konkretnego adresata, lecz do adresata, którego nie da się z góry oznaczyć indywidualnie. Wobec tego działanie to jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa w odniesieniu do każdego z konsumentów (a nie jedynie wobec określonego konsumenta) i zagraża ono, przynajmniej potencjalnie, interesom każdego z członków zbiorowości konsumentów. W niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem interesów nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się do końca zidentyfikować. Oczywistym jest bowiem, iż oferta przedstawiona przez przedsiębiorcę skierowana jest do nieoznaczonego kręgu odbiorców – dotyczy wszystkich potencjalnych klientów chcących skorzystać z usług przewozu świadczonych przez WKD. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż w niniejszej sprawie został naruszony zbiorowy interes konsumentów.

Jak wynika z powyższego, wszystkie przesłanki konieczne do uznania, iż działanie WKD wypełnia znamiona opisane w art. 23a ust 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zostały spełnione. Działanie takie stanowi zatem praktykę naruszającą

zbiorowe interesy konsumentów i jako takie jest zakazane. Konieczne jest zatem nakazanie przedsiębiorcy zaniechanie jej stosowania.

Nie można pominąć, że w toku prowadzonego postępowania, WKD podjął działania na skutek których, na stacjach Podkowa Leśna Wschodnia, Grodzisk Mazowiecki Okrężna, Podkowa Leśna Zachodnia pojawiła się możliwość zakupu biletów w punktach sprzedaży. Dodatkowo przedsiębiorca zobowiązał się do podjęcia dalszych działań, mających na celu uruchomienie punktów sprzedaży na pozostałych stacjach. W ocenie Prezesa Urzędu, podjęte przez WKD działania nie są jednak wystarczające do uznania, iż zarzucana przedsiębiorcy praktyka, polegająca na niedopełnieniu obowiązku zapewnienia konsumentom możliwości zakupu biletów WKD, na skutek braku punktów sprzedaży biletów WKD na przystankach WKD lub w ich bezpośredniej okolicy, została zaniechana. Stosownie do uregulowań zawartych w art. 23e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki. W przedmiotowej sprawie WKD wykazało, iż podjęto działania mające na celu zaniechanie zarzucanej praktyki poprzez uruchomienia punktów sprzedaży na 3 spośród 7 stacji, na których nie było dotychczas możliwości zakupu biletów WKD. Jednocześnie jednak na 4 pozostałych stacjach tj. Warszawa Reduta Ordon, Warszawa al. Jerozolimskie, Polesie, Brzózki, konsumenci nadal nie mają możliwości zakupu biletów. Jest oczywistym, że argumenty przedstawione przez WKD o braku rentowności tworzenia punktów sprzedaży w miejscach niekorzystnie usytuowanych geograficznie zasługują na rozważenie. Jednak nie można uznać tych argumentów za zasadne w stosunku do takich stacji jak Warszawa Reduta Ordon czy Warszawa al. Jerozolimskie. Z powyższych względów należy uznać, iż utrzymany jest stan bezprawności, który uniemożliwia uznanie, iż zarzucana WKD praktyka została zaniechana.

II. W odniesieniu do praktyki WKD, polegającej na naruszeniu obowiązku wynikającego z art. 11 ust. 1 ustawy Prawo przewozowe, udzielania konsumentom rzetelnej i pełnej informacji o cenach usługi przewozu, poprzez niepodanie do publicznej wiadomości stosowanych przez PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. taryf lub cenników na przystankach WKD, na których brak jest kas biletowych należy wskazać, iż bezprawność działania przedsiębiorcy polega na naruszeniu obowiązku wynikającego z Prawa przewozowego.

Jak wynika z art. 11 ust. 1 ustawy Prawo przewozowe, *przewoźnik jest obowiązany podać do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, ustalone lub stosowane przez niego taryfy lub cenniki*. Ustawodawca nie określił sposobu realizacji tego obowiązku, gdyż nie można za taki uznać zawarte w art. 11 ust. 1 Prawa przewozowego sformułowanie *w sposób zwyczajowo przyjęty*. Zatem do oceny węzła zobowiązaniowego konieczne jest odwołanie się do przepisów kodeksu cywilnego – zawierającego ogólne postanowienia dotyczące zobowiązań. Zgodnie z wynikającą z art. 353 § 1 kodeksu cywilnego definicją zobowiązania - *Zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić*. Pojęcie umowy przewozu zawarte jest w art. 774 kodeksu cywilnego – *przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy*. Z definicji tej wynika, że do *essentialia negotii* umowy przewozu należy przewiezienie osób lub rzeczy oraz wynagrodzenie. Cena stanowi zatem świadczenie, jakie zobowiązany jest spełnić pasażer, a którego spełnienia może żądać przewoźnik. Koniecznym jest zatem, aby przystępujący do umowy przewozu konsument widział, jakie są warunki zobowiązania, którego ma być stroną. Świadczenie musi być w momencie powstania zobowiązania oznaczone lub co najmniej oznaczalne (muszą być wskazane kryteria, według których nastąpi ustalenie świadczenia), zaś w momencie

wykonania zobowiązania konieczna jest konkretyzacja przedmiotu świadczenia (por. Kodeks Cywilny Tom I, Komentarz pod red. K. Pietrzykowskiego, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2002, s. 659). Postanowienia art. 16 ustawy Prawo przewozowe wskazują, iż momentem zawarcia umowy przewozu jest nabycie biletu lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - samo zajęcie miejsca w środku transportowym. Oznacza to, iż w chwili przystąpienia do umowy przewozu, pasażer powinien znać cenę przewozu, w zamian za którą oczekiwać może spełnienia usługi przewozu. W przeciwnym razie druga strona stosunku zobowiązaniowego nie może żądać określonego zachowania po stronie dłużnika (tu: zapłaty ceny). Powyższe uzasadnia tezę, iż pomimo wskazania przez ustawodawcę, że stosowane cenniki lub taryfy mają być podane do publicznej wiadomości (bez wskazania sposobu realizacji obowiązku określonego w art. 11 ust. 1 Prawa przewozowego) uznać należy, iż jedynie zamieszczenie cenników lub taryf na wszystkich stacjach wymienionych w rozkładzie jazdy zadośćuczyni przepisom ustawy w tym zakresie. Przyjęcie tezy przeciwnej naruszałoby konstrukcję umowy przewozu jako węzła zobowiązaniowego o charakterze wzajemnym.

W świetle powyższych rozważań, za bezzasadny uznać należy argument strony, iż brak informacji o cenach usługi przewozu na wszystkich stacjach WKD nie stanowi naruszenia ustawy Prawo przewozowe. Przedsiębiorca wskazał, iż ustawa ta nie nakłada na przewoźnika takiego obowiązku, z uwagi na okoliczność, iż sposób jego realizacji określony został jako podanie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty. WKD wskazało, iż ocena postanowień art. 11 ust. 1 Prawa przewozowego dokonana musi być w kontekście art. 2 Prawa przewozowego, nakładającego na przewoźnika obowiązek podania do publicznej wiadomości rozkładu jazdy poprzez zamieszczenie informacji na wszystkich dworcach i przystankach wymienionych w rozkładzie jazdy. W ocenie Prezesa Urzędu, ocena zawartych w ustawie Prawo przewozowe postanowień nie może ograniczać się wyłącznie do jego literalnej wykładni. Przyjmując racjonalność ustawodawcy i spójność systemu prawa, uznać należy, iż umowa przewozu – jako stosunek zobowiązaniowy – podlega nie tylko reżimowi Prawa przewozowego, ale także kodeksu cywilnego. Dlatego w sytuacji, gdy przepisy szczególne (tu: Prawo przewozowe) nie zawierają precyzyjnego wskazania, w jaki sposób nałożone na przewoźnika obowiązki mają być zrealizowane, konieczne jest odwołanie się do, zawartej w postanowieniach kodeksu cywilnego, definicji zobowiązania oraz umowy przewozu.

Należy podkreślić, iż szeroko ujęty w ustawie Prawo przewozowe obowiązek informacyjny – dotyczący nie tylko ustalonych lub stosowanych taryf lub cenników, ale także zakresu działania, czy rozkładu jazdy - jest jednym z filarów ochronnego reżimu umowy przewozu, jako umowy o charakterze masowym, gdzie trudno o pełną realizację proklamowanej w art. 353¹ k.c. zasady swobody umów. Okoliczności, w jakich działa transport publiczny wpływają na standaryzację świadczonych usług i ograniczenie swobody kontraktowej na rzecz adhezyjnego sposobu jej zawierania. Należy mieć na względzie, iż zasadą jest udzielanie informacji przez przedsiębiorcę w sposób nieprzymuszony, nie zaś tylko umożliwienie uzyskania jej, w razie inicjatywy konsumenta. Z tego też względu, w ocenie Prezesa Urzędu, nie stanowi należytego informowania podróżnego o cenach biletów możliwość skontaktowania się z dyżurnym ruchu lub dyspozytorem, w celu uzyskania informacji.

Przywołany przez WKD argument - umieszczenia cenników wewnątrz taboru - nie powoduje realizacji przedmiotowego obowiązku. Możliwość zapoznania się z cennikiem usług przewozu dopiero w taborze kolejowym, istnieje *de facto* już po zawarciu umowy przewozu. Zniekształca zatem ideę zobowiązania – jako zgodną wolę obu stron. Konsument

nie ma bowiem możliwości zaznajomienia się z warunkami umowy, a w szczególności z ceną, jako jednym z czynników wpływającym na wybór towaru lub usługi. Działanie to w znacznym stopniu ogranicza swobodę jego decyzji i prowadzi do sytuacji, w której konsument przystępujący do umowy przewozu posiada tylko jedną możliwość - zaakceptowania warunków umowy. W przeciwnym razie obciążony zostanie negatywnymi konsekwencjami wynikającymi z niewykonania zobowiązania.

W ocenie Prezesa Urzędu, nie zadośćczyni też ustawowemu obowiązkowi w zakresie objętym postępowaniem, bezpłatne rozprowadzanie wśród podróźnych kieszonkowych rozkładów jazdy zawierających cennik biletów, czy też umieszczenie informacji o cenach biletów na stronie internetowej Spółki. Na takie stanowisko Prezesa Urzędu wpływa okoliczność, iż nie ma gwarancji, że każdy potencjalny pasażer otrzyma kieszonkowy rozkład jazdy wraz z cennikiem biletów, w odniesieniu zaś do cennika zamieszczonego na stronie internetowej - nie każdy z pasażerów jest odbiorcą Internetu. Faktem jest również, że zakres działania WKD tj. podmiejskie usługi przewozowe, powodują, że konsument niejednokrotnie podejmuje decyzję o skorzystaniu z tych usług, doraźnie, nie długofalowo. Zatem winien mieć możliwość zapoznania się z ofertą cenową bezpośrednio przed zawarciem umowy, tj. na stacji.

Odnosząc się do argumentu strony, która wskazała, iż w celu realizacji obowiązku zapewnienia podróźnym dostępu do obowiązujących taryf i cenników, WKD współpracuje z mediami: Metropol i Metro, które okresowo zamieszczają informacje dotyczące cen przewozu, w ocenie Prezesa Urzędu, sporadyczny i nieregularny charakter takich działań przesądza o uznaniu, iż nie wypełniają one dyspozycji art. 11 ust. 1, stanowią zaś działania subsydiarne.

Bezprawność działania WKD jest, co wykazano powyżej, wyprowadzona z naruszenia przez Spółkę zapisów ustawy Prawo przewozowe w konsekwencji czego naruszono obowiązek udzielania konsumentom rzetelnej i pełnej informacji.

Prawo konsumenta do informacji - do uzyskania wiedzy o przedmiocie i warunkach transakcji, umożliwiającej swobodne podjęcia decyzji, a więc świadomego odgrywania na nim roli „biernego podmiotu ekonomicznego” – jest prawem zasadniczym konsumenta. Obowiązek informowania partnera o istotnych okolicznościach dotyczących kontraktu, jego przedmiotu i treści, przedmiotu świadczenia, a także powinność czynienia tego w sposób prawdziwy, rzeczowy i kompletny – jest cechą generalną prawa umów i wpływa z obowiązku lojalnego kontraktowania, dotyczącego zarówno stadium przedkontraktowego, jak i wszelkich dalszych faz już istniejącego stosunku prawnego (por. E. Łętowska: „*Prawo umów konsumenckich*”, Wydawnictwo C.H. BECK 2002 r., s. 159 i n.). Z kolei Europejski Trybunał Sprawiedliwości w sprawie Spółki INNO (wyrok z dnia 7 marca 1990 r., C-362/88, Zb. Orz. I-667) stwierdził, że prawo konsumenta do informacji jest jednym z jego zasadniczych praw, bowiem brak pełnej wiedzy uniemożliwia konsumentowi swobodę oceny i wyboru, ograniczając wolność jego decyzji rynkowych.

W świetle powyższych rozważań stwierdzić należy, iż działanie Spółki polegające na nie udzieleniu informacji o cenach usługi przewozu, skutecznie narusza konsumenckie prawo do rzetelnej i pełnej informacji.

Stwierdzenie przez Prezesa Urzędu stosowania praktyki, wymaga także wykazania, iż w wyniku jej stosowania przez przedsiębiorcę został naruszony zbiorowy interes konsumentów. Mając na względzie, iż w odniesieniu do praktyk, o których mowa w punkcie I i II niniejszej decyzji, istnieje tożsamość podmiotowa – dotyczą one tego samego przedsiębiorcy PKP WKD Sp. z o.o., a dodatkowo dotyczą świadczonych przez tego przedsiębiorcę usług przewozu, wskazać należy, iż w niniejszej decyzji skutecznie wykazano że naruszony działaniem przedsiębiorcy interes konsumentów ma charakter zbiorowy (pkt I uzasadnienia *in fine*).

Rozstrzygając niniejsze postępowanie należy mieć na względzie, iż stosownie do uregulowań zawartych w art. 23e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki. Odnosząc się w sposób szczególny do charakteru decyzji Prezesa Urzędu wydawanych na podstawie art. 23e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, należy wyjaśnić, iż przedmiotowa decyzja wydawana jest w przypadku, gdy zachowanie przedsiębiorcy nie narusza już w dacie orzekania przepisu art. 23a ww. ustawy. Dodatkowo, należy podkreślić, iż stosownie do art. 23e ust. 3 ww. ustawy, ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1 (a więc sytuacji, w której przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 23a ww. ustawy) spoczywa na przedsiębiorcy. Zatem, stosownie do powołanego przepisu, to przedsiębiorca obarczony jest ciężarem udowodnienia okoliczności, iż jego zachowanie przestało naruszać zakazy praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a więc uzasadniających wydanie decyzji na podstawie art. 23e w miejsce art. 23c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego, WKD poinformowało, iż w dniu 9 listopada 2005 r. informacje dla podróżnych o cenach biletów jednorazowych zamieszczone zostały na wszystkich przystankach WKD, na dowód czego strona przesłała dokumentację fotograficzną w postaci nowego rozkładu jazdy, uzupełnionego o tabelę opłat za bilety jednorazowe (pismo WKD z dnia 20 stycznia 2006 r. oraz 20 lutego 2006 r.). Tym samym Prezes Urzędu stwierdził, iż zarzucana WKD **praktyka** naruszająca zbiorowe interesy konsumentów, polegająca na naruszeniu obowiązku wynikającego z art. 11 ust. 1 ustawy Prawo przewozowe, udzielania konsumentom rzetelnej i pełnej informacji o cenach usługi przewozu, poprzez niepodanie do publicznej wiadomości stosowanych przez PKP Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. taryf lub cenników, na przystankach WKD, na których brak jest kas biletowych **została zaniechana w dniu 9 listopada 2005 r.**

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury w Warszawie.

Otrzymuje:

PKP

Warszawska Kolej Dojazdowa

ul. Batorego 23

05-825 Grodzisk Mazowiecki